

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину 6 дин.
на пола године 3 дин.
за стране земље на годину 9 дин.

Недеља 21. Јуна 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Преплату ваља слати упутницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

НАРЕДБА

Пошто разне забаве по кафанама као певање певачица, свирање, вештачко представљање и т. д. и друге забаве као циркуси, менаџерије, разне позоришне преставе и т. д. лоше утичу на одржање Народног Позоришта то је одбор општински у седници својој од 11. Јуна 1892 год. одобрио, да се од певачица, свирачица представљача и т. д. сопственика циркуса, менаџерија, разних позоришта и т. д. наплаћује поред досадање таксе за општину још и половина од тога у корист Народног Позоришта.

Суд општине вар. Београда, на основу горњег решења одборског.

наређује

свима, којих се тиче, да се овог решења придржавају и одређену таксу каси општинској уредно плаћају.

Ко противно овој наредби поступи биће кажњен по §. 326 крив. зак.

Од суда Општине вар. Београда, 12 Јуна 1892 год. АБр. 7537.

НАРЕДБА

Пошто је при јаким врућинама домаћа пашчад изложена разним болестима а најобичније беснилу, то у интересу здравља и безбедности грађана, Суд општине вар. Београда наређује, да се не сме водити пашчад по кафанама, парковима и другим јавним местима.

Ко противно овој наредби поступи, казниће се по § 332 алинеја 2. с погледом на § 335 алинеје 5. крив. закона.

Од суда општине вароши Београда 19. Маја 1882. год АБр. 7230. у Београду

ПОЗИВ

Ниже именовани резервисти и коморције штаба дунавског артиљеријског активног пука, који нису у прошлој години били на војном вежбању, према наређењу VII. окр. пуков. команде од 14. ов. мес Бр. 7183. позивају се, да одмах по изласку овог огласа предстану VII. пуков. окр. команди ради горње цели.

Ко овоме позиву не следује строго ће бити кажњен.

Са комором:

- 1 Димитрије Лазаревић,
- 2 Јеврем Грујић,
- 3 Стеван Радојковић.

Резервисти:

- 1 Никола С. Илић,
- 2 Миленко Веснић,
- 3 Петар Марковић,
- 4 Никола Стојановић,
- 5 Стеван Јефимијадес,
- 6 Милош Јакшић,
- 7 Петроније Ерић,
- 8 Демостен Николај,
- 9 Драгољуб Шљивић,
- 10 Лазар Поповић,
- 11 Антоније Ђорђевић.

Од стране суда општине вароши Београда 18. Јуна 1892. год. АБр. 7713.

ОГЛАС

Суду општине вар. Београда потребна је једна кућа или две, једна до друге, ради смештаја канцеларија грађевинског одељења и управе водовода.

Иста кућа или обе, треба да имају 15 до 18 здравих, видних и пространих соба.

Поред тога да имају добар подрум и магацин од 120 квад. мет. површине подесан за смештај разног инжињерског халата и материјала и једне радионице.

Кућа ова треба по могућству да је у средини вар. Београда.

Понуду са ценом ваља поднети Суду општине вар. Београда најдаље до 1. Јула ове год.

Од стране суда општине вар Београда ГБр. 1123. 19. Јула 1892. год. у Београду.

ОБЈАВА

На дан 22. о. мес. Управа ова продаваће јавном лицитацијом пред кафаном Младена Боторића на марвеној пијаци, ниже изложене у кријумчарењу ухваћене ствари и то:

- 1 кола са једним коњем.
- 3 цака шећера ситна.
- 6 цака шећера сечена.
- 3 цака шећера у главама.
- 13 кила шећера сечена.

- 1 куфер ручни.
- 1 буре гаса око 15 кгр.

Затим разне залоге којима је рок протекао годину и по, а нису подигнуте.

Почетак лицитације у 9 сати пре подне.

Бр. 574. Из канцеларије Глав. Управе Општ. Трошарине у Београду 17. Јуна 1892. год.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

43. РЕДОВНИ САСТАНАК
11. Јуна 1892. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић; од одборника били г. г. Н. Х. Поповић, Ф. Васиљевић, Д. Гајић, И. Ђорђевић, пош Капетан-Спасић, Ђ. Наранџић, А. Ј. Одавић, Р. Драговић, М. Д. Банковић, В. Тодоровић, М. П. Бончић, Р. С. Филиповић, Ђ. Ж. Нешић, К. Б. Михајловић, М. Ђорђевић, Д. Радовић, М. Триковић, М. О. Петровић, Св. Ристић, М. Јовановић, С. Азриел.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 8. Јуна о. г. и у одлуци Бр. 457. учињена је измена у томе, што ће се у резервату тога решења означити, да је председник предлажно, а не решио, да се таксене марке општинске уставове.

II.

Одборник г. Авдра Ј. Одавић пита, да ли је одиста извесна комисија ценила уговор о трамвајском предузећу и да ли је општина у томе имала каква удела.

Пошто је председник одговорно, да је уговор од стране комисије цешен и да је општина имала удела у томе у толико, што је одређен од њене стране један члан комисије, одбор је изјавио да општина за ово вије надлежна те да се према томе извести трг. суд, да сматра, као да од стране општине вије никакав члан ни одређиван.

III.

Председник износи одбору на решење акт инжињерског одељења, којим се предлаже, да је још све године калдрмише коцкастом калдрмом и Краљ Миланова улица, како би предузимач могао извршити у једанпут радове око калдрмисања нивелисања и полагања трамвајских шина.

По прочитању тога акта ГБр. 1037, одбор је одобрио овај предлог с тим, да се калдрмисање ове улице као и цариградске исплати из општинске благајне, а на рачун зајма.

IV.

По прочитању акта инжињерског одељења ГБр. 1045, којим се тражи набавка техничких инструмената, одбор је одобрио, да се за набавку у списку означених техничких инструмената може утрошити до хиљаду осам стотина осамдесет динара из партије буџетом одређене за набавку канцелариског материјала.

V.

По прочитању акта нижњерског одељења ГБр 1046, којим се тражи набавка канцеларијскога намештаја, одбор је одобрио да се за набавку канцеларијског намештаја може утрошити до хиљаду сто четрдесет динара из партије за набавку канцеларијског материјала.

VI.

Председник извештава одбор, да је одборник г. К. Главинић по дужности отпутовао и да за неко време неће моћи долазити у седнице. Одбор је примио к знању овај извештај.

VII.

По прочитању предлога општинскога суда АБр 7537, да се од певачца свирача, представљача сопственика менаџерија, циркуса, разних позоришта итд. наплаћује поред досадање таксе за општину још и половина од тога у корист народног позоришта, — одбор је одобрио у свему овај предлог суда општинског.

VIII.

Председник износи одбору на одобрење одређење осе у појединим улицама.

По прочитању тих извештаја АБр. 990, 1014, 1030 и 1004 одбор је одобрио одређење осе у улицама Кастриотовој, палилулском тргу, Јевремовој и Авалској с тим, да се одређена оса у последњој улици Авалској пошаље Министарству грађевина на одобрење.

IX.

Одборник г. Соломон Азријел пита, зашто није извршено решење одборско односно одређених места за савска купатила.

Председник изјављује, да ће у идућој седници одговорити на ово питање.

X.

Одборник М. Триковић пита, зашто нису изабрани повереници за надзор при грађењу калдрме извештени о томе и зашто им нису достављене погодбе у препису.

Председник одговара, да су о избору повереници извештени а погодбе им нису предате с тога, што нису још готове.

XI.

Одборник г. Мата Јовановић извештава одбор, да су водоводне цеви у једредској улици.

услед извршене нивелације дошле врло плитко под површином тако да ће на исте моћи утпцати и мраз и сувчани зраци.

Одбор је препоручио суду, да о овоме извести упр.ву водовода да учини шта треба те да се свака могућа опасност по водовод отклоне,

44. СВЕЧАНИ

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
НА ВИДОВ-ДАН

15. Јуна 1892. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић; били г.г. чланови суда: Д. Вељковић, Ј. Илић, Ј. Антијевић; чланови одбора: М. Јовановић, В. Ж. Нешић, С. Азријел, Љ. Јовановић, Др. П. Поповић, М. Велигарић, Р. С. Филиповић, Др. М. Т. Лeko, Д. Гајић, Св. Ристић, Др. Алкалај, А. Ј. Одавић, И. Борђевић, М. Д. Банковић, М. М. Ђорић, К. В. Михајловић, В. Нерандић, Р. Драговић, Др. Радовановић, Н. Р. Поповић, Поп Т. Капетан-Спасић.

I.

Председник објављује, да је ова свечана седница сазвана ради објављивања имена оних ученика Вел. Школе, који су према оцени академског савета најбоље израдили два задатка из историје српског народа, као и да се тим великошколцима изда награда за рад, коју је награду одбор општински установио у седници својој од 15. Јуна 1889. год. АБр. 335.

Пошто је председник општине кратким али сходним и језгровитим говором објаснио одбору циљ и корист издавања ових награда, би прочитано писмо ректора Вел. Школе којим је извештена општина, да је академском савету поднето четврт расправе, да је према оцени академског савета предложено за награду две расправе, а остале две за похвалу.

После прочитаног писма ректора Велике Школе, председник је, отворивши запечаћена писма, у којима су била имена награђених великошколаца, објавио, да је задатак „Ђурађ Кастриотић Скендер бег“ који је од акад. савета предложен за прву награду од 400 дин. израдио Никола Вулић филолог II. год. а други задатак „Симеун Палеолог Немањић“, предложен од академског савета за другу награду од 200 дин. израдио Радослав Агатоновић, филолог III. године.

Да би се решење одбора општинског од 1889. год. извршило, суд је општински решио, да се

из општинске касе изда прва награда у 400 дин. Николи Вулићу, а друга награда у 200 дин. Радославу Агатоновићу.

Одбор је примио к повољном знању овај извештај председника с тим, да се обе ове расправе штампају у општинском листу, а по том отштампају у засебне књижице на терет буџетом одређене партије за непредвиђене трошкове.

II.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 7543, 7539, 7631, 7482, 7652, 7602, 7560, акта последног судије за вар. Београд АБр. 7668, акта управе вар. Београда АБр. 7630, 7486, и акта VII. пук. команде 7599, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да су му Лазар Душановић, Љубислав Марковић, Лазар Андрејевић непознати; да је Светозар Николић берберин, доброг владања а сиротног имовног стања; да су Коста Вуковић месар, Живан Бугарчић, кречар, Стеван Добривојевић адв. доброг владања и доброг имовног стања, да је Александар Штурков доброг владања, а слабог имовног стања; да су Велибор Драгашевић, Живојин Бабић, Остоја Трифуновић, Стеван Хаџић, Василије Џимић официри, и Владисав Каћански, повинар, доброг владања и доброг имовног стања; да му је Богосав Обрадовић непознат и да је Живојин Каранешић доброг владања и доброг имовног стања и да добар глас у грађанству ужива.

III.

По прочитању молбе Милана Јермеића, судије, којом тражи уверење о породичном односу, одбор је изјавио мишљење, да се молбоду може дати тражено уверење.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

— Цена хлебу. Као што је познато, одбор је општински решио, да се цена лебу одређује према средњој цени жита, за прошлих петнаест дана са додатком броја 7 (седам) као сталног коефицијента, који ће збир дати цену једнога килограма леба у парама.

Средње цене за поједине дане до 1.

ЂУРАЂ КАСТРИОТИЋ
СКЕНДЕРБЕГ

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

написао

Никола Вулић

(С једном генеалогском таблицом).

(Темат награђен првом видовданском наградом општине београдске.)

МОТО:

Скендербег је срца Обилића.
Његош.

ПРЕТРЕСКЊИГА

којима смо се служили при изради ове расправе.

Чудноват је удес наше старе историје. Много што шта, што се до пре неколико десетина година сматрало за сушту истину, у коју нико неје ни помишљао да посумња, с дана на дан пада пред необоривим документима и уступа место новим, али и истинитијим облицима прилика и догађаја. Ну друкчије неје ни могло бити. Пређе сваки мишљаше, да и он има право да пише исто-

рију, али је обично писаше без икакве критике: своје излагање, своја мишљења он не поткрепљиваше никаким веровним разлозима, никаким позитивним документима. Огромно и најистинитије благо историјско лежало је у прабини по силним библиотекама и архивима, чекајући вековима бог вредног и вештог посленика, који би се умео њим користовати. Али узалуд. Историци ондашњи или нису могли доћи до њега или за њ нису ни знали, те оно труњаше гомилама а они описиваху догађаје и знатне људе по ономе што беху чули или видели. Али, кад историја беше у таким приликама, кад се за критику и документе не знађаше ништа, не само да оно, што се „чуло и видело“, беше веома непоуздано и лабаво, већ се у историју, ту највећу заштитницу истине, увлачило и по нешто, што се никад неје ни било догодило, увлачили се лажни догађаји и бесмислене ствари, које је машта народна могла створити, али које данашњи историци не може и не сме да прими. Даље, историја у то доба не беше ничим заклоњена ни од злих поступака људских, она је онда могла послужити и као средство да се каква мисао протури, па ма с каквом намером. Болест, од које пађаше велика већина

тих наших старих историја, можда нигде неје пустила своје љуте и отровне жиле као у историју јунака наше теме — Ђурађа Кастриотића Скендербега. Тај великан, који је више него ико разнео славу српскоме имену на све четири стране, био је тако горостасан, да су му писци свих европских народа исплели неувеле венце, али на жалост више од вештачког но право и мирисног, али истинитог пољског цвећа. Преко сто педесет историјских дела*) причају радњу и живот тог знаменитог човека на свима језицима, али кад их човек сва разгледа, кад их сва критички проучи, онда он види, да већини недостаје баш оно, што је најважније, да им недостаје поузданост. С тога смо и мислили, да овде, пре но што пређемо на саму тему, изнесемо оцену свих најважнијих дела, којима се сваки писац њен мора служити, и да, после четиристолетне равнодушности скинемо једном лажну маску с разних неистина, које кипте по Скендербеговој историји, а њу да изнесемо, бар колико је за сад могуће, у правој светлости и истини.

Да пређемо прво на дело Марина Барлеџија, особито ученог католичког свеште-

*) Petrović Georges, Essai de bibliographie etc.

до 15. Јуна ове год. закључно биле су ове и то :

1. Јуна	15 25	дин.
2. „	15 35	„
3. „	14 55	„
4. „	15 20	„
5. „	15 20	„
6. „	15 05	„
7. „	15 10	„
8. „	15 10	„
9. „	14 75	„
10. „	14 90	„
11. „	14 95	„
12. „	15 —	„
13. „	14 90	„
14. „	14 90	„
15. „	14 35	„

Кад се из ових средњих цена израчуна средња цена за свих петнајест дана, излази, да је жито просечно коштало за првих петнајест дана месеца Јуна 15 динара.

Према поменутом одборском решењу овој средњој цени жита додат је број седам, те је добијена цена лебу по килограму, која износи двадесет и две наре дин.

На основу овога рачуна суд општине вар. Београда решно је, да у другој половини месеца Јуна буде цена лебу 22 п. д. од килограма, а да се по вароши продаје леб по двадесет п. дин. у тежини од 910 грама.

ИЗВЕШТАЈ

о количини воде која је потрошена на чесмама у Београду од 16 Маја до 1. Јуна 1892. г.

Тек. број	ВОДА ИЗ	Рад дневно сати	Количина воде за 15 дана у литрима	Примедба
1	Општ. бунара	9 15 м.	1,598.400	
2	Вар. извора	24 сат.	3,243.130	
3	Булб. извора	24 сат.	971.610	
Свега за 15 дана литара			5,813.140	

ника јер је он тај, коме Скендербег има највише да захвали за толики глас у целом свету, али у исто време и тај на кога се истинита историја има највише да потужи.

Напред споменуемо, да до данас има преко сто педесет историјских дела, која мање или више сва специјално и систематски причају радњу и живот Скендербегов. Али проучимо ли их сва, изненадићемо се, кад опазимо, да их је велика већина или прост превод дела Барлецијева или проста компилација његова. Ну, да пустимо чувеног историка немачког Цинкајзена, да нам он окарактерише ту чудну литерарну појаву: „Nach aufmerksamer Vergleichung — вели он — der zahlreichen Schriften über das Leben und die Geschichte Scanderbeg's, kömmt man am Ende doch darauf zurück, dass Marin. Barlet. Vita s. c. verglichen mit den Andeutungen bei den Bysantinern, leider immer die Hauptquelle für diesen Theil der osmanischen Geschichte bleibt, welche mit grosser Vorsicht benutzt sein will.“*) Међутим Барлеције је мало поуздан и мало веран писац. Ми

*) Zinkeisen J. Wilch, Geschichte des osmanischen Reiches in Europa, Hamburg, I. стр. 770. Га. Pétróvitó, Essai etc. 4.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(по стеногр. вештакама)

држан. 1. Јуна 1892 год.

Председник. Отварам седницу и молим да чујете протокол прошастог састанка (секретар прочита. Прима се).

Коста Б. Мајајловић. Пиварска улица завршена је тротоарским плочама и могло би се у њој радити, али се предузимач жали да још нема линије. Молим да се нареди г. Смедеревцу да линију одма да да посао не стоји.

Председник. Учиниће се што се пре може.

А. Одавић. Предузимач израде калдрме у једренској улици, ради тамо виши форме ради а улица је цела прекопана и треба да се час пре доврши тим пре, што је то спона између теразија и саве и од јаког је саобраћаја. Мислим да треба приморати предузимача на живљи рад.

Председник. Могу рећи да су рабаџије општинске имале прилично посла док су дигле онај стари камен из те улице и док је чесма у њој разрушена и однесен материјал. Сад држим да нема сметњи за рад осем ако још нема препрека са стране грађана, који желе да подвиђују своје куће, чиме спречавају предузимача ураду. Но гледаћу да се и то све отклони и посао живо настави.

Сад, молим вас да чујете протокол држане литације за грађење калдрме у оном малом некалдрмисаном делићу испред управе вар. Београда код месарница (секретар чита).

(Чује се: хоћемо да се обухвати и оно испред парка и оно пред зградом ватрогасаца!)

Мислите ли сви тако? (сви) И учиниће се. А одобрава се литација? (одобрава).

Пре прелаза на даљи рад, јављам вам

ћемо имати у самом тексту доста прилике да се о томе уверимо, али, по што има ствари које тамо не ћемо наводити, потребно је даи овде кажемо неколико речи о времену и начину његова рада.

Марино Барлеције родио се у Скадру око половине XV. столећа. Био је дакле савременик Скендербегов. Али дела овога и живот његов он неје описао као очевидац, већ по ономе што је чуо од разних људи, који су са Скендербегом војевали. Кад је први пут изишло његово дело не зна се тачно, али се мисли, да је то било год. 1506., дакле на једно четрдесет година после Скендербегове смрти*). Ако промислимо добро о томе што смо казали, онда би нам већ и само то било довољно, да помислимо, како у Барлецијеву делу не може бити све злато, шта више, да ни сам костур његов не може бити без мане. А кад погледамо дубље у њ онда тек видимо, да нам мишљење неје било ни мало погрешно. Али друкчије неје ни могло бити. Узроци су јасни. Ако узмемо, да је дело Барлецијево изишло први пут доиста год. 1506., то је онда оно писано на неких шездесет

*) Мијатовић Ч., Глас XXII. стр. 20; Pétróvitó G., Essai, стр. 14.

да је г. Селесковић шеф инж. одељења примио дужност (добро).

Друго имам да вам саопштим да цена хлеба за 15 први дана мес. Јуна остаје по садашњем пошто је просечна цена жити била иста која и до сад (прима се к знању).

А. Одавић. Као што вам је познато, онај извештај о цени хлебу није обухватио и случајеве кад је цена жити у разломцима на прилику 15,16 дин. или 15,49 дин. итд. Ја мислим да можемо ово тако да удесимо: да, чим пређе преко поле, да се даје цело, а фали ли што испод, онда да се то и нерачуна по да отпадне; по томе: ако би била цена жити (15,49, леб би се продавао по 22 паре, а ако би била 15,51 и више, онда по 23. Ако се с тим слажете, онда ово треба да се и утврди као стална одлука (слажемо се)

Председник. Пристајете ли да се тако ради! (пристајемо).

Гавра Бркић. Рад у улици фишекпиској отпочет је, али видим да предузимач употребљава и стари дигнути камен и неке љуске које не одговарају условима. Ја бих молио да инжињер г. Селесковић изађе тамо и види: да ли онај камен одговара условима и што не ваља да се одбаци.

Председник. Господин Селесковић тек је дошао на дужност и још није информисан о свему али ја ћу да вам објасним ствар. Камен онај тамо донесен је раније у улицу фишекписку. Он је општински и из општинског мајдана њега предузимач, у колико је камен употребљив, може употребити за рад по постојећим условима. А онај плавичасти камен, то је његов и он се може ценити да ли је добар или не, а онај је општински и довучен је тамо раније.

Гавра Бркић. Ја сам хтео да се види: да ли је онај општински камен довољно крупан за калдрму и да ли има прописану ширину и дебљину па што нема, то нека

година после првих Скендербегових дела, али, као што и напред споменуемо, ни последња његова дела несу у то време била свежа, јер их је растављало време од читавих четрдесет година. Кад сад узмемо у рачун, шта машта народна може учинити и за много краће време, а к томе још и то, да Барлеције јамачно неје припао грађу све од људи, којима би се могло поклонити потпуно по верење, онда нам тек бива јасно, колико се неистина и измишљотина могло увући у дело његово. Ну као да је Барлецијеву историју о Скендербегу још један црв подгризао. Барлеције је истина био свештеник и, како изгледа, човек веома учеван, али као да му је баш оно што је најсвегије — истина, мало било на срцу. Истина, бацивши се с мислима у оно време, кад је он то дело писао, ми бисмо га можда у неколико могли и оправдати, али опет пред данашњим судом науке, и то оправдање мора потпуно пасти. Барлеције је био католички свештеник а живео је у веку, кад црква беше у највећој опасности од некрста. У таким незгодним приликама по хришћанство, њему, свештенику, не могоше ништа бити прече, него сву пажњу да обрати на то, да верне челици у истрајности и верности пре-

се не употребљава за калдрму већ за ма- кадам и друго што.

Најпосле ваљало би знати: да ли пре- дузимач, по уговору, може употребити и стари камен или не?

Председник. О овоме постоје услови и ти ће се тачно извршити и контролисати од стране општин. власти.

Филип Васиљевић. Камен је у трећину продат предузимачу и он га, ако је стари прима као год и нов и по истој цени. Што не буде могао употребити за калдрму, он ће за макадам.

Не стоји дакле то, да он употребљава ситан камен за калдрму већ га намешта за макадам.

Раденко Драгојевић кад је Бркић покренуо ову ствар да је предузимач донео камен из Раковице, онда и ја имам да приметим, да у том камену има више од половине ситног камена, који није дебео ни 5 сантиметра. Ако ће он тај камен употре- бити, комисија која је за ово одређена не треба да му да ни да га изтоварује.

Председник. Дакле ви мислите да то комисија прегледа и ако неодговара усло- вима, да му се каже да га и недоноси. (јесте) Усваја ли то одбор! (Усваја)

Мијајло Јанковић. Неко свуда камен онде код г. Ристићеве куће. Треба питати ко то скида и за чији рачун.

Председник. То ће се учинити. Имам једну хитну ствар и молим вас да чујете акт водоводне комисије. (Секретар прочита извештај о понудама пријављеним за вези- вање куће с водоводом).

Као што сте чули извештај, водоводна комисија вели, да су понуде скупе и водо- водна комисија прима на себе одговорност да сама то у својој режији сврши.

Ако налазите да је предлог уместан мо- лим вас да га одобрите.

Андра Одавић. Од моје стране благо- дарим комисији што прима толико терет на

ма религији. А да ли се у том могло и како боље успети, но указивањем и слав- љењем дела таквог једног дива, као што је био Бурађ Кастриотић? Да ли је ишта мо- гло челичити срца верних у мушкој борби већма него дело о таквом једном човеку, који, како бар по Барлецију излази, беше пот- пунце héros sans tâche?

Несмо ми први, који смо устали против Барлецијева дела. Новији историци већ од неколико десетина година на овамо по- чели су незадовољно мрмљати на њ, али ипак још веома тихо и благо. Нити смо се трудили нити мислимо да је потребно наводити све те историке и њихова мишљења о Барлецију, али ипак не може нам се на ипо и морамо навести бар најпознатије.

Шта о њему вели историк Цинкајзен, видели смо из последња два реда његових, напред помепутих речи; сад ћемо видети још ишта кажу Хамер и Паганел.

„Дужина беседа, — говорио је Јосиф Хамер у своме „Geschichte des os. Reiches“, *) — које Барлеције меће у уста Скендер- бегу, . . . , прелази границу слободе, која се допушта једном историку.“

Исти писац даље говораше и ово:

*) Pétrovitch G., Essai etc. стр. 4.

себе. Али кад је тај Радосављевић поднео понуду доста јевтинију него што је предра- чун, ја мислим да би требало да се мало задржимо око тога. Да ли је он поднео и кауцију од 20 хиљ. дин. према условима (положио). Кад је тако ја мислим да оп- штина има довољну гаранцију. С тога би ја примио њега, па ако ипак не врши како треба, онда комисија водоводна у свако доба може узети од њега и продужити у својој режији. С тога желим да се та понуда боље проучи.

Раденко Драгојевић. Односно тога Ра- досављевића ја мислим да га није требало примити ни на лицитацију. Он је поднео један рачун оверен од министарства грађе- вина као кауцију за магадин вински. На тај његов рачун има 5 забрана, а тај је исти рачун и овде послао као гаранцију. Он не може никад бити озбиљан предузимач а још мање за овако важан и хитан посао. Њега је и војно министарство искључило из лицитације.

Стеван Чађевић. Пре но што почнем говорити молио би да ми се каже: за које ће се време свршити тај посао. То је пужно да се зна, јер према броју улица и нумера изгледа, да ће бити један велики и дуго- трајни посао за једног предузимача.

Грађанство треба што пре да добије воде по кућама и према томе ја држим да је боље да се тај посао подели. Не мора се то дати све једном. То би била велика по- грешка. Ако би један узео не верујем да ће се брзо свршити. Дакле боље је да се подели на извесне групе.

Андра Одавић. Односно онога што на- води г. Раденко за тога Радосављевића имам да кажем то, да сам ја и раније казао: ако положи сигурну кауцију. Он то није учинио, па му није ни уступљена. Сад дали је он положио ту исту кауцију ја немогу о томе да говорим. Главно је што треба решити да се Луки томе уступи ако положи сигурну

„Ова измишљотина (т. ј. сан Војисавин) историка Скендербегових, да би бацили што већ светлост на својега јунака, . . . може се пре опростити но измишљена прича о јуначким делима, која је он тобоже починио при нападу и заузећу неких азијских гра- дова, који су били освојени давно и давно пре но што се он и родио.“**)

А мало даље:

„ . . . али то је (т. ј. веома мали гу- бици арбанашки према огромним турским) претеривање, које вреди исто онолико ко- лико и оне дуге беседе, које је Скендер- бегу позајмио његов историк“.**)

Паганел вели:

„Али он (Барлеције) приписује врло често тим јунацима и другим личностима из тих догађаја беседе, које јамачно несу никад ни бесеђене. С тога их треба при- мати с много резерве, тако рећи, cum be- neficio inventarii?***)

Или на другом месту, где говори о о- огромном броју мртвих Турака у првом боју Скендербегову с Али-пашом:

*) Hammer, Hist. de l'empire ottoman, I. 212.

**) ibid., 213.

***) Pétrovitch G., Essai etc. стр. 5.

кауцију од 20 хиљ. динара, па ако не по- ложи онда нек предузме водоводна комисија. Тако сам казао, тако ћу и гласати.

Гавра Бркић. Ја се слажем са г. Чађе- вићем, да се тај посао подели на више делова.

Милутин Марковић. Ја мислим да је гледиште водоводне комисије умесно и ос- новано и према досадањем што је она ра- дила како по овој тако и по другој ствари. По томе, моје је уверење да ће она и овај посао да сврши онако како интереси оп- штине захтевају.

Ја бих се дакле сагласио да се ради у режији, кад ће бити рад испод предрачуна и кад су овако скупе цене изишле, но хтео бих да се води рачуна и о наводу г. Ча- ђевића. Доиста, ми од водовода очекујемо извесан приход те по томе нам је најбит- нији интерес да се веза кућа с водоводом што пре изврши. И за то ја усвајам ово гледиште г. Чађевића и тражим да одбор донесе одлуку, да водоводна комисија рас- пише другу лицитацију и да подели рад на више партија како би се више људи могло примити посла и свршити га што пре.

Раденко Драговић. Ја имам да кажем да је управа водовода чинила такав распо- ред послова да морамо да јој потпуно ве- рујемо да ће јој и овај испасти у интересу општине. И са тога ја сам за то да овла- стимо управу водовода да она отпочне у режији ово спајање док не бисмо добили јевтиније и солидне предузимаче.

Бока Ж. Нешић. Ја у почетку дебате нисам био овде, али видим да се помиње солидност предузимача те имам да кажем да ја не бих био за то да се ово спајање уступи г. Луки Радосављевићу који је нај- јевтинији понуђач, јер, прво, он није ни стручњак ни капиталиста, а друго, он је искључен од послова при војсци и при мин. грађевина због непоузданости. Ја сам пре за то, да се ради у режији него да нађемо

„Број зацело претеран, као и многи други, у иначе веома занимљивој послу Барлецијеву.“*)

Али при свем том сви писци, па и ова два, и даље су дела Скендербегова описи- вали готово једино по Барлецију. За Пага- нелово дело може се с правом рећи, ако не да је слободан превод Барлецијева De vita etc., а оно за цело проста његова ком- пилација; за Хамерово пак причање — ништа друго до да је abrégé истога дела. Истина то у неколико има оправдања, али не толико, да се отворено сме рећи — биографија се Скендербегова неје могла ни на који начин истинитијом израдити. Ми ћемо то доказати мало доцније, а сад да сагледамо часком узрок том компиловању Барлецијева дела и код тих одличнијих писаца и научника.

Главна дела по којима смо ми израдили ову своју расправу, поред других јесу на- рочито Памаријево Istoria di Scanderbec, о коме ћемо ниже опширније говорити, и документи што су нађени по разним европ- ским библиотекама и архивима, као што су млетачки, милански, мантовски и тако

*) Paganell C., Hist. de Scanderbeg. Стр. 52. Подву- чену реч ми смо подвукли.

несигурног предузимача, који ће нас омести у раду и несолидно га свршити.

Бока Новановић. И ја сам за то да се не дангуби око овога него да се отпочне рад у режији, по предлогу комисије.

Стеван Чађевић. Ја бих молио да ми се каже колики је рок рада одређен уговором предузимачу?

Председник. Ја нисам видео одређен рок али то би се имало утврдити договором који би се имао склопити с предузимачем у детаљима. Незнам да ли би могао да се одреди рок израде још у овој години.

Инж. Селесковић. По моме уверењу, нема изгледа да ће се ове године моћи спојити и половина кућа.

Стеван Чађевић. Из свога искуства дошао сам до уверења да кад се не одреди рок да то веома утиче на цене. Ако би смо оставили кратак рок, цене би биле скупе ако дужи — јевтиније, а ако никакав још јевтиније. Пошто Београд има око 2000 улица, најбоље је да га поделимо на неколико партија па да их дамо на поновној лиценцији која се има обзнанити и у којој се мора означити шта се има извршити ове године.

Ја мислим да би се овако највише урадило.

Што се тиче Луке Радосављевића, ја мислим да је он доста способан човек и да је од наших многих предузимача измакао спремом али сумњам да има капитала довољно а ви знате шта значи имати капитала у оваквим радовима.

Ви видите, господо, да нас даве многе инфекциозне болести и да са тога треба да се ово спајање кућа с водоводом и поливање улица, сврши, односно отпочне, што пре.

Ако усвојите мој предлог, ја држим да би се посао брже свршио.

Филип Васиљевић. Чим није одређен рок предузимач би се повукао натраг и у

даље. Међутим поменути писци као да зацело несу ни знали за поменуто дело Дамаријево, а за документе из разних архива несу ни могли знати, јер су се они почели издавати тек од шесетих година на овамо, док су њихова дела издана много пре тога. Остајали су им дакле само турски извори и Барлецијево De vita etc. или барем многе његове компилације. Али ти турски извори, бар што се тиче делања Скендербегова, веома су мршави. Колико се у њима могло наћи података за сјајну каријеру тог великана, биће довољне ове речи историка Хамера: „За то време (т. ј. за десет година од доласка Мухамедова на престо), историци турски прелазе као заливени преко дела јуначкога Скендербега и сматрају за недостојно, да и на њ обрате своју пажњу, све док Мухамед лично не пође на Арбанију.“*) А ни пре ни после тог времена неје било много боље. Па је ли дакле сад у таквим приликама историк и могао израдити што боље од компилације?

Али ми смо досад говорили о делу Барлецијеву само у опште и поменули смо само шта су други о њему казали; сад ћемо изнети још неколико својих разматрања, која

томе би нашао узрок да се извуче. Међутим ја чујем од г. инжињера, да се према броју пријављених не би ни могао одредити рок. Сад ако ми чекамо на све, онда никад неможемо ништа свршити. Моје је мишљење да се узме једна улица и веже па тако редом.

Председник. Г. Селесковић је ту. Он је казао, да у почетку неће бити много пријављених, а нема ни могућности, да ћемо у овој години извршити много од тог посла, већ само један део.

Андра Одавић. Ја ћу опет да се вратим па ону ствар што је помену Раданко односно кауције Лукине за магацин. Пошто је Лука поднео понуду и ако се не варамо решење је одборско било овако: да му се уступи ако да сигурну кауцију, јер му ова поднета није сигурна. Он то није могао испунити. Сад и у овој ствари ми не треба да мислимо на то, да ли ће он испунити уговор или неће. Ми имамо гаранцију, а он ако не ради то је његова ствар.

Ја господо нећу да примим на себе, те да ми се доцније може што пребацити, већ кажем, да ми донесемо оваку одлуку. Да му се прими понуда ако поднесе довољну гаранцију да ће примљене послове тачно извршити. Сад после ако он нехтедне радити водоводна комисија има права да отпочне рад сама у својој режији и ако буде штете то да буде на штету понуђача.

М. Капетановић. Господо. Ја сам дознао да је тај понуђач Лука и у овој понуди поднео ону исту хартију, коју и при магацинима за гаранцију. Ако г. Лука хоће да се игра жмурке, ми ни смо вољни. Да ли је он способан или није то је његова ствар. О њему као предузимачу не треба говорити. Ако има гаранције ма ко да је, њега ће комисија контролисати, па неможе да прави штете, а Лука се у опште неможе узети као предузимач јер није положио кауцију.

ће га, ласкамо себи, из корена уздрмати, и ако се читава четири столећа све већма учвршћивало.

Једна од највећих мана тог Барлецијева списа јесу, како се и из мишљења поменутих писаца види, многе и предугачке беседе, које је Барлеције понатао и Скендербегу и другим важнијим личностима у уста. Да те беседе несу могле никад бити изговорене, за то јамчи сам писац већ самим тим, што је казао одакле је црпао материјал за своје дело, те их с тога не бисмо ни помињали. Али њих има тако много, да чине *половину**) целе књиге, и с тога се преко толиких неистина не сме муком прећи. Ну најеклатантнији а у исто време и непобитни доказ неистинитости и неверности Барлецијеве, то су писма Скендербегова, Муратова и Мухамедова, што се налазе у његовом делу. Она у њега имају јасан и развојетан датум не само у годинама већ и у месецу и дану, али тако, да човек који проучи поле боље дскументе из разних архива на мах увиђа, да су она произвољне и голе измишљотине његова мозга.

*) Понтанова књига, коју ћемо доцније навести, неје ништа друго до скуп већи не Барлецијевих беседа и износи 293. стране мале осмине, док Барлецијево дело нема више од 371. стране истина два пут већег формата, али и много кружније штампано.

Други је предлог водоводне комисије, да ради у својој режији. Г. Чађевић каже, да ће тај посао остати дуго несвршен, па је предложио да се подели у четири кварта. Из извештаја види се да су сви понуђачи поднели велике цене, а опет из тога види се да они нису на чисто били. С тога нама ништа друго не остаје, него да тај посао поверимо комисији, да га она у својој режији ради бар за извесно време. Водоводна комисија може и доцније, кад се утврди цена, расписати лиценцију и дати не једном него њима четирици или петорици — држим да ће овако решење најбоље бити. —

Илија Борђевић. Овде се повела реч о Луки, али то не би требало да је тако. Услови су прописани шта је понуђач дужан да изврши. Сад ако он заиста даде сигурну кауцију, ми не можемо казати да му не дамо.

Што се тиче рада у самој режији водоводне комисије у питању је хоће ли комисија моћи све то извршити по предрачуну? Ако може ја ћу јој казати хвала.

Председник. Ја мислим да ми можемо изаћи из овога питања ка крај. Г. Капетановића мишљење је најподесније, да водоводна комисија отпочне у својој режији радове, док се не утврди цена. Ми с пословима не би застали а прво би се везале оне улице гди је највећа потреба за воду.

С тога ја ћу да ставим ову ствар на гласање.

Ко је за то, да се усвоји извештај комисије водоводне да она ради у режији с допуном предлога г. Капетановића, да може доцније расписати конкурс, тај ће гласати „за“ а ко је у опште противан гласаће „против“. (Настаје гласање.)

Дакле 14 за, а 4 против. — И тако усвојено је по предлогу комисије и предлогу г. Капетановића.

Председник. Прошле седнице било је одборника који су захтевали да се данас

Неје место, да све њих овде претресамо. То ћемо урадити у самом тексту, а овде ћемо навести само нека, која су прави апсурдум.

Данас већ нема ни једнога историка, који се не би слагао у томе, да је Скендербег изневерио Мурата и побегао у Албанију 1443. год. 3. новембра, после боја између Угара и Турака под Нишем. Међутим ми налазимо у Барлеција једно писмо Владислава, угарскога краља, упућено Скендербегу с датумом од 1443. год. 5. јула (anno M.CCCCX LIII. 3. Nonas Julii) и одговор Скендербегов на њ од 4. августа исте године (pridie Nonas Sectiles M.CCC. XLIII.)*). Па може ли се онда поклонити и искрица вере њима?

(поставиће се).

*) Hammer, Hist. I. 266. Последње смо речи ми подвукли.

*) Barl. de Vita etc., стр. 53. и 57.

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

поднесе на решавање извештај о пијацама. Ја то и чиним а ваше је хоћете ли га одма узети у решавање (чује се: доцкан је; изнесите ситнија питања!)

Па добро, онда износим ово. На нашој великој пијаци продавали су извесни наши грађани лимунове и поморанџе по њима је, услед жалбе бакала, забрањено да то и даље раде на пијаци. Они су поднели жалбу против тога наређења, по г. Министар унутрашњих дела оснажио је забрану као на закону основану. Но ти продавци обратили су се сад на ново с молбом а лично су ме молили да им бар то дозволим да распродају оно што имају од еспана те да не потрули и да се и оно мало њихове сиротиње не упропасти.

По жељи неколико одборника ја ово питање износим пред одбор.

Соломон Азријел. Ја сам читао законски основ на коме је базирана наредба којом се забрањује продаја лимуна и поморанџи на пијаци. Она је основана на чл. 36 закона о општинама. Али нисам могао да видим да је општински суд имао тога права да ту наредбу изда.

То је једно а друго је, што општински суд не забрањује продају и других ствари јер тамо има ципела, папуча и свега што се и по дућанима продаје.

Кад се забрањује овима, онда зашто не би свима који продају трговачке предмете.

Ја овде видим да господа бакали траже да они тај артикл монополишу, то ми господо неможемо никако дозволити. Зато тражим да се и овима дозволи продавати само на пијаци.

Мијаило Јанковић. Ја сам одсудно противан торбарењу а овде је торбарење као на вашару.

Др. Давид Алкалај. Ја бих молио да се акт прочита.

Стеван Чађевић. Ја мислим, господо, да је врло нужно да се сви продајни ар-

тикли групишу на једној пијаци и то како они који су ради насушних тако и они који су због санитарских потреба грађана нужни. Са тога гледишта мени се чини да лимуне треба продавати на пијаци. То је воће које служи по највише ради болника и људи који траже лимунову киселину. И кад се смеју продавати на пијаци урме, ја држим да треба и лимуни. За што би се лимуни узимали по бакалницама по 20 пара кад могу и јевтиније на пијаци?

Мени по свему изгледа да се забраном продаје више ишло против личности него против самог продајног артикла и са тога држим да ми с мирним срцем можемо дозволити ову продају.

Гавра Бркић. Многи од грађана читајући о овој забрани из новина питају шта је могло руководити општински суд да је изда и да ли је то ствар суда или одбора? Даље, грађани мисле да је овако боље да човек може купити све на пијаци кад тамо оде, него да мора само због 20 пара лимуна да иде у бакалницу. Ја бих у интересу правности молио да се укину оне чатрџе на пијаци и да се забрани продавање и других ствари на пијаци. Не учинили се то, треба допустити и овима да лимунове продају.

Раденко Драговић. Та је се пијаца много намножила са које каквим излишним стварима или артиклима трговачким. Тамо се продају чак и ципеле и папуче и др. И кад се забрањује продаја лимунова, онда треба и остало забранити или дозволити да се и лимуни понова продају.

Др. Алкалај У колико је мени познато овде није било никакво решење ни пресуда против чега би се могли жалити, него пршто дошао позорник и забранио. Они су отишли код г. Министра и г. Министар им је и сам реко идите и продајте и даље и кад добијете решење онда се жалите. Но пошто је све то сиротиња, која продаје лимунове

и поморанџе на пијаци они веле, да неће да иду против наредбе, него само хоће да моле, да им се не забрањује како би себе и своју породицу издржати могли. Овде је Управа вароши Београда натоварила једну бригу општини. У члану 36. нигде не стоји, да је за ово општински суд надлежао. Нашто забрањивати тој сиротињи радњу; они сиромаси по цело пре подне стоје онде једва да зараде 2 дин. да своју породицу одрже. Да они држе дућане — то је немогуће. Кад могу земунске пиљарице овде продавати, за што да неможе наша сиротиња. Држим да председништво има потпуно права, да се одазове овој сиротињи и да каже суду да тргне ту своју наредбу патраг.

Коста Б. Мијајловић. Ми смо позвани да заступамо интересе државне и општинске. Један грађанин од три кључа дође на пијаци на ту узме лимунова сапун кафу шећер и све шта му треба — онда кад је тако, шта ће радити они који имају дућане. Треба да их затворе. Да ли би то било корисно за варош? г. Алкалај каже то су сиромаси па немогу да држе дућане. То не стоји. Могу они да плаћају по један грош дневно за дућанче и тако ли продаје.

Филип Васиљевић. Општина заступајући с једне стране своје интересе чини штете с друге стране својим грађанима. Она је дозволила чак и бурад да се на пијаци продају и остало и напустила варош. Ја сам за то да се све отера с пијаце сем зелени и предлажем да се одреди комисија, који ће то проучити и одбору поднети извештај.

Б. Нешић. Не стоји разлог да треба дозволити продају лимунова на пијаци са хигијенског гледишта. Зна се врло добро кад је време да се ти артикли продају по дућанима. Кад су лимунови скупи, онда овога продавања на пијаци нема. Они продају само онда, кад могу да га продају испод цене

ПОДМЕСТАК

РАЗВАЛИНЕ ВИЛДЕНФЕЛСА

ПРИПОВЕТКА

Ф. ГЕРШТЕКЕРА

Превод с немачког

(Наставак 24)

„Ја сам, отац.“

„Ко?“

„Ја, Роза.“

„Роза? до сто врага, шта ћеш тако рано? Чекај мало, сад ћу ти отворити, док се обучем.“

Роза није ништа одговорила. Замотана у мараму, стајала је у ладном ходнику и слушала монотоно куцање сата. Подуже је трајало, док се је отац обукао. Најпосле се брва отвори и Роза ставе на праг. И нехотице бацни поглед свуда у наоколо, да види да ли су сами, и спазни, да је кревет изгњечен, као да је човек сад из њега устао, али је то није могло преварити; у

кревету није целе ноћи нико спавао и отац се је вратио пред зору — можда баш пре неколико тренутака.

„Али, Роза,“ рече Павле Јохус зачуђено, шта те је нагнало да тако рано устанеш из топлог кревета и да мене будиш? да се није што догодило, или да ниси болесна?“

„Нисам, отац“ рече Роза у великом узбуђењу, „ја сам здрава — али — хоћеш ли ми одговорити на једно питање?“

„Врло радо,“ одговори кафеџија, из чијег се погледа могло видети да не говори истину. „Шта хоћеш?“

„Ти знаш, о чему смо последњи пут говорили, отац,“ продужи Роза, „ти си ми обећао, да ћеш помоћи Францу, да се — тамо горе — све уклони, да ћете онај несретни посао напустити, и да ће онај човек, кога нам је бог на несрећу послао, оставити Хеленхоф. Је ли то све урађено?“

„Али, драго дете,“ рече отац са усиљеним осмехом, то си могла и после неколико сати питати.“

„Је ли то свршено, отац?“ наваљиваше ћерка.

„Да богме да је, само што Брендел још није отишао; морао је да пошаље своју путну исправу

францескоме конзулу на преглед и то га је мало задржао; али и он ће сутра отпутовати.“

„А да ли је у развалинама остао какав траг оног — оног несретног посла?“

„Није, све је уклоњено и чисто.“

„Хвала Богу;“ уздану Роза дубоко, радујем се, што сам се узалуд плашила.“

„Шта је, зашто си се плашила?“

„Ништа, отац“, рече девојка љубавно, „кад се је Франц окануо тога посла, онда је све добро и нас се ништа не тиче но неких других људи.“

„Али шта, моје дете?“ питаше кафеџија, који се је услед овога осетио несигурним, кажи ми, шта ти је, и због чега си се бринула?“

„Ни због чега, отац, и хвала милостивом Богу, што је моја плашња била узалудна.“

„Али ја те молим, да ми кажеш.“

„Нисам рада да о тим стварима више говорим, и да их позлеђујем.“

„Направила си ме радозналним, и то ваљда није тајна.“

„Не знам, отац, али мислим да није. Бруно је био јуче после подне у башти —“

„Хм“ прозбори кафеџија усиљавајући се мирно, који је већ слутио због чега је девојка

бакалске: Ја сам противан да се и остали артикли продају на пијаци. Треба све то забранити с тога, што има људи који држе своје радње по вароши и онда немогу да конкуришу са овима на пијаци. То је стран производ и као такав не може се на пијаци продавати. Нестоји то, да ми хоћемо монопол, јер нас има толико људи, који држимо своје радње, а није то само један. Према томе ја предлажем, да се једна комисија одреди, која ће забранити све што се продаје у вароши, да се може продавати и на пијаци.

Бока Новаковић. Овде су два питања. Прво да се забрани упражњавати радњу и друго, да ли се може на пијаци продавати. Ово друго питање ми можемо решити, а оно прво не можемо, и пошто има артикала и других, који не треба да се продају тамо и ја сам за то, да се свима забрани.

Соломон Азријел. И ја сам за то, да се ово питање једном регулише. Али господо ови јадници моле да могу продати еспап овај да им се неупропасти с тога да им дозволимо бар ово што су набавили нек продаду а после комисија нек врши даље. (Чује се: да им се одобри али под контролом).

А. Одавић. Господа говорници пре мене изнели су своја мњења и ја налазим да су потпуно оправдана она која ударају против забране с тога што поморанце и лимуну нису једини артикал који се од страних на пијаци гашој продају. А слажем се и стврђењем: да су бакали и сувише преоптерећени плаћањима те да им не би ваљало без нужде стварати конкуренцију. С тога ја мислим да треба изабрати комисију која ће саставити списак свију артикала који ће се на пијаци продавати а докле се то не реши, да дозволимо продају лимуна и поморанци на пијаци. (чује се; врло добро!)

А на ту комисију која се има изабрати, ја

управљам молбу да тај посао што пре сврши. Још имам да кажем да сам противан торбарењу лимуна и поморанци ван пијаце, по баџама и т. д. како се сад чини и ко се ухвати да се најстрожије казни.

Бока Новаковић. Ја сам и мало пре рекао: да ми можемо у опште дозволити шта се сме продавати на пијаци а шта не, али кад пешто надлежна надзорна власт искључи ми писмо власни да то враћамо.

Председник. Морам да напоменем да и ја ово морам да пошљем надзорној власти. (комисију!)

Дакле пристајете ли да се одреди комисија а да се допусти продаја лимуна и поморанци док она не поднесе извештај и док се овај не реши? (пристајемо) Молим кандидујте чланове (Бончића, Азријела, Драгојевића и Г. Брвића).

С овим данашњу седницу закључујем. (Седница је трајала до 9 часова по подне).

Држан 4. Јуна 1892. год.

Председник. Има довољан број одборника. Можемо почети.

Састанак је отворен.

Изволте чути записник прошлог састанка (Секретар прочита).

Има ли ко да примети на записник?

Бока Новаковић. Онде гди се говори о водоводној комисији да сама у режији изврши спајање водовода са кућама; треба да се каже: „усвајајући предлог да ће водоводна комисија у својој режији јевтиније израдити но предузимачи који су понуде донели, одбор одобрава предлог водоводне комисије“. Ово треба овако да се стави те да се виде побуде, зашто је одбор одбацио понуде, а одобрио предлог, јер то у записнику нема.

Андра Одавић. Ова примедба г. Нова-

ковићева врло је умесна. Истина у предлогу комисије издужене се побуде, али исте треба увести и у одлуци одборској.

Председник. Усваја ли одбор да се овако допуни записник? (Усваја.)

Пре но што прећемо на друге ствари, молим вас да потврдите решење прошле седнице односно овога предлога водоводне комисије и односно продавања лимунова на пијаци. То је нужно с тога, што су ово нови предлози, а у прошлој седници било је свега 19 одборника, а треба 21 одборник.

Андра Одавић. Господо. Вама је познато, да сам ја у прошлој седници по овом предлогу водоводне комисије заступао ово гледиште, а то је да се уступи понуђачу кад положи сигурну гаранцију. Видили сте из извештаја, да је било више оферата и од њих, да је само један био јевтинији од предрачуна а сви остали да су скупљи.

Водоводна комисија и неки чланови овде у неколико то су потврдили, да оза понуда што је најјевтинија, није сигурна, па му с тега не треба уступити, а онима другима да се не уступи опет за то, што су скупе понуде. Због тога комисија је предложила да јој се одобри да ради сама у својој режији то спајање водовода са кућама.

Господо. Не могу ни за кога да тврдим да није сигуран кад он испуни услове за то прописане, па ни за овога. За овога се предузимача вели, да је приликом лицитације за зидање винарског магацина поднео некакав рачун као гаранцију, који је без вредности. То ми је познато и онда је одбор решио, да се позове да положи сигурну кауцију иначе не вреди, и он тада то није учинио. Сад ја предлажем опет, као што сам и у прошлој седници казао, да се тај понуђач позове те да положи сигурну кауцију од 20 хиљ. динара и да му се каже, да ова поднета није вредећа за општину, па ако он то не учини, онда нека сам себи припише

8. Откриће

Павле Јахус је већ одавно оставио собу, а Роза је још непрестано стајала на прозору, кроз који је пратила оца погледом, ма да је знала врло добро камо је отишао. И како се је чудновато сада осећала! Све је видела шта се око ње збива, али јој се чинило као да се ништа не тиче њи стоји с њоме у каквој вези.

Доле у башти, баш под прозором, лежала је она велика дивна кита цвећа, што ју је јуче сама набрала. Чудила се је како је то могло бити, да неко по башти цвеће баца а она да за то не зна.

У томе дође куварица у башту, да набере мало зелени.

Шта је тражила ова страна жена у њеној башти? хтела је да отвори прозор да викне на њу, али није могла. Подигне руку, и пре но што је ухватила за кваку од прозора, сруши се онесвешћена на земљу.

(Наставиће се)

таво узбуђена. „Дакле био је — па је сп ли била љубазна према њему?“

„Зашта да не будем? рече Роза жалосно.“ Он је поштен и добар и ми обоје подједнако трпимо. Неће више долазити. То је био последњи пут.

„Па — какве везе има то са развалинама?“ запита Јохус вртећи главом.

„Он је сада при кривичном суду, отац,“ продужи Роза полако и са страхом, „и случајно ми је наговестио, да они —“

„Да они — шта?“ запита брзо Јахус.

„Јако сам се уплашила кад сам чула,“ настави спрота девојка, „Али се то ви нас ни Франца не тиче — нашли су траг једне дружине што прави лажне новце. Хтела сам дакле да те молим, да гледаш, да онај човек, онај Брендел што пре оде из Хеленхофа како се Франц не би с њиме и даје дружино.“

Јохус пребледе као смрт, колена му задрхташе, и он се скљока на столицу. „Отац!“ повиче Роза уплашено и обузе је нека страшна сумња, „отац, за име божје, да ли си ти мени у свему истину казао?“

„Шта су пронашли? запита старац са рапавим гласом гурајући је левом руком од себе.

„Каж ми све девојко, — ти не знаш шта све од тога зависи.“

Роза стајаше пред њим укочена и без суза, није требало више да пита, из лица очевог прочитала је сав његов грех и кривицу и са потпуно мртвим и ладним гласом рече:

„Ја врло мало знам; нашли су на траг једне дружине што прави лажан новац и надају се, да ће или гвездо овде у близини наћи. Један од јатака им распростирача лажног новца ухваћен је прекјуче и ухапшен. Он до данас није ништа признао.“

„Ухапшен — где?“

„Не знам.“

„Ко га је ухватио?“

„Господин Хајде,“ одговори девојка хладно.

„До врага!“ јетко промрмља старац, али сад не беше више времена да се обзире на ово или оно. Што да таји од ћерке, којој је сада било све јасно као сунце. Скочи брзо, навуче капут узме шешир, и не казавши ни збогом ћерци, брзим корацама пређе преко степена, па се кроз башту упути у Хеленхоф.

Међутим водоводна комисија нека у режији тај посао предузме. Ако положи онда да му се уступи.

Ово је мој предлог од кога ја неодступам.

Бока Нешић. Ја немам ништа против предлога г. Одавића и ако сам у прошлој седници био противног мишљења и то с тога, што је тај предузимач познат као несолидан и што није положио сигурну кауцију.

Но ја би сада предложио, да се у одбору пропишу правила, па да се каже: које артије од вредности могу да се примају као сигурне за општинску кауцију. Ово је нужно с тога, што видимо, да је овај понуђач потурно неку артију за јемство и ако сви знамо да није солидан и само сад због тога што је такво једно писмено поднео морамо да га примимо.

Председник. Кад се каже да је примљен за понуђача онда се претпоставља да је и кауцију положио. Сад ја не могу на чисто да кажем каква је то кауција. Ако тако почнемо о свакој кауцији онда се свака кауција може да спори.

Марко Велизарић. Мени се чини да нигде у закону нема да баш морамо дати посао ономе који нижу цену понуди. Кад смо у прошлој седници решили да се овоме понуђачу неможе уступити и оставили да комисија донеке ради у својој режији, па после да може дати и другоме, онда је томе садањем понуђачу дата прилика да се при новој лиценцији јави, и ако положи сигурну кауцију онда нека конкурише са осталима. Сад можемо прећи на дневни ред.

Андра Одавић. Господо. Ово што тврди г. Велизарић мислим да никако не стоји. Ако водоводна комисија зна, да је тај понуђач несолидан, она га онда није требала ни примити. Чим је његов оферт примила, њему су дата сва права, као и осталима.

Мени се чини да је водоводна комисија учинила погрешку у томе што није знала да та писмена кауција није уредна.

Ја сам за то, да се сва форма према понуђачу испуни, па ако не положи довољну и сигурну кауцију, онда да се преко његове понуде пређе на дневни ред.

Стеван Чафевих. Кад сам у прошлој седници заступао гледиште да се држи друга лиценција и да се рад подели на више партија, ја сам то чинио у жељи да грађанство по вароши дође што пре до воде. Водовод је свршен, вода у басен унета, и ми ће мо гледати воду где поред нас тече ако је не уведемо у куће одма.

У осталом мени се чини да су и сами услови за рад врло мршави и непотпуни. И још кад би смо уступили рад једном непоузданом предузимачу, онда је више него сигурно да би смо у томе предузећу насели. У условима нити је одређено време, нити је

утврђен надзор, ништа. и сваки предузимач може да ради како хоће. Осим тога није речено с којом брзином има да се ради, јер ако ви хоћете да на један посао баците 1000 људи, онда ће те плаћити дупло и трипало више.

Мислим дакле да би мој предлог требало усвојити те поделити рад по квартонима.

Раду у режији ја сам противан јер увек изилази много скупље него овај путем лиценцијације. Једино пристајем на рад у режији док се не добију праве цене коштања а после да се посао уступи лиценцијом јер је апсолутно немогуће да се у режији изрази спајање у 2000 улица а да буде брзо и умереном ценом.

Сем тога ја сам о предузимачу Луки слушао ружне речи. Чини ми се да је он искључен из радова при министарству војном и грађевина. И са тога ми не би смели да њему рад уступимо пошто би код воде могли бити без воде.

Бока Новиковић. При оваковим радовима гледа се прво на солидност предузимача па после на цену. Најбољи је предузимач не онај који нуди најјефтинију цену него онај који поред јефтиније цене нуди и солидан рад. Овај човек који нам је понудио најјефтинију цену, није солидан радник јер је искључен из радова при војсци и грађанској струци а не треба му дозволити ни код нас посао. Ја тога човека не познајем али морам да верујем да је тако.

Председник. Нема више говорника. Усваја ли одбор решење од прошле седнице? (Усваја.)

(Одавић: ја сам противан.)

Сад имамо ону молбу за продају лимунова, из прошле седнице. Усваја ли је одбор? (Усваја.)

Соломон Азријел. Ја сам случајно јуче изишао доле на Саву па сам свратио да видим где се зида магацин и приметио сам цреп да је непечен и земља је да гора бити не може. Ја молим председника да обрати пажњу и да оно што не ваља одбаца.

Председник. На ову доставу Соломонову могу да кажем то, да сам већ издао наредбу надзорном инжињеру да прегледа тај материјал и да учини шта треба те да предузимач не употреби лош материјал, пошто ми је и надзорник рада саопштио ово што и ви.

(Свршиће се)

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

- а) За свирање муш. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта до 5 д.
- б) За свирање са певањем вештака од 1 концерта 5 д.
- в) За свирање женског (оркестра) Дамен-Капеле 20 д.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.

II.

- а) За игранку у локал I-ог реда 15 д.
- б) За игранку у локал. II-ог реда 10 д.
- в) За игранку у локал. III-ег реда 5 д.

III.

- а) За панораму на дан 5—10 д.
- б) За разне преставе и показивање вештина, дневно 10—50 д.
- в) За менаџерије и музеуме 5—15 д.
- г) Циркус од представе 10—20 д.
- д) За забаве „Тинга-Танга“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера 50 д.

IV.

За друге врсте забаве које овде нису предвиђене решаваће општински Суд засебно.

V.

За воду на савској пумпи.

- а) Буре од 3 акова 0.5 дин.
- б) Буре од 6 акова 0.10 „
- в) Буре од 9 акова 0.15 „

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО :

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разликe на спратове 0.20 д.
- б) За неуздан шпархерд 0.20 д.
- в) За узидан 0.40 д.
- г) За велики уздан шпархерд у гостионици 0.50 д.
- д) За чишћење димњака од два спрата 0.70 д.
- ђ) За чишћење простог димњака 0.10 д.
- е) За чишћење чункова до 2 и по метра уједно са пењима 0.10 д.
- ж) За чишћење чункова од 2 и по метра на уједно са више пењима 0.20 д.
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разна спратове 0.70 д.

II. ИЗВОЖЕЊЕ БУБРЕТА :

- а) За собу и кујну или мањи дућан са собом 0.20 д.
- б) 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом 0.60 д.
- в) 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале 1 д.

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА :

- а) Од кубног метра 12—14 д.
- б) Од акова 0.50 д.

IV. ПСЕТАРИНА :

- а) Марка за пашче за годину дана 3 д.
- б) Обнављање изгубљене марке стаје 1 д.

V. ГРОБАРИНА :

- а) Гроб за децу 7 д.
- б) Гроб за одрасле 12 д.
- в) Мала гробница 555.52 д.
- г) Велика гробница III реда 998.39 д.
- д) Велика гробница II реда 1099.32 д.
- е) Велика гробница I реда 1687.57 д.

VI. МРТВАЧКА КОЛА

- а) Мртвачка кола стара са 2 коња 12.90 д.
- б) Мртвачка кола са анђелима са два коња 14.90 д.
- в) Мртвачка кола нова са 2 коња 36.90 д.
- г) Мртвачка кола нова са 4 коња 72.90 д.